

Paekivi

Igal maal on oma kivi,
nagu lill või puu.
Eestimaal on paekivi,
ei me taha muud.

Kohe meie jalge all,
mitte väga sügaval
leidub palju paekivi,
seda Eesti rahvuskivi.

Toetab see meie riiki,
iga metsa, linna, tiiki.
Saabki sellest ehitada,
uhkeid maju tekitada.

Tõnis Kasekamp
Tamsalu Gümnaasium
10. klass
Juhendaja Mare Viks

Kalevipoeg ja Paekivi

Paekivist tegi maja
Kalevipoeg, kel kodu vaja.
Maja tundus suur ja vägev,
kindlasti ka väga tugev.

Talvel aga vajas sooja,
sest päike vajas ruttu looja.
Paekivist ahju meisterdas
ning ka korstna valmistas.

Vägilasel rõõmu palju,
korsten paistis nagu kalju.
Suurest rõõmust hüppas õhku,
kuid siis maja kukkus kokku.

Kristjan Keero
Tamsalu Gümnaasium
10. klass
Juhendaja Mare Viks

Paekivi – Eesti uhkus

Paekivi – Eesti uhkus,
pole tema tehtud suhkrust.
Ta on tehtud kaltsiumist
ning väga nõrgast süsihapest.

Paekivil on suur tähtsus,
kuid see pole värske nähtus,
kuna Eestis paekivi
juba ammu rahvuskivi.

Paest tehtud maju suuri,
temast laotud on ka müüri.
Skulptuure tehti temast palju,
need nägid välja nagu kalju.

Nüüdsest pean ma paest lugu,
Kuna tean ta pikka, vaearikast elulugu.

Indrek Detkovski

Tamsalu Gümnaasium

10. klass

Juhendaja Mare Viks

Paekivi

Paekivi on Eesti rahvuskivi,
seda austama sa pead.
Nagu sinimustavalget,
oma kõige kallimat.

Paekivi on tekkinud kaua,
vanust on tal juba kõvasti.
Sa nagu vanainimestki
paekivi meeles pea.

Pole Eestile omapärsed
sädelevad teemandid, smaragdid.
Eestlastele kõige kallim kivi
on ikka armas paekivi.

Liis Järvamägi
Tamsalu Gümnaasium
9.b klass
Juhendaja Mare Viks

Kalevipoja maja

Kalevipoeg kord võtt nõuks ehitada maja
Ehituseks tal siis old materjali vaja

Puit see välgulöögi saand ja lihtsalt põlend ära
Sellest palju asjatult siis tekkind kisa-kära
Puidust järgi jäänd tuha tuuleiil viind ära

Hõbesulam helkind-säränd
Pold tekitand ta kära
Kuid päike kuumaks kütt maja
Mehel vere keema ajand
Suurt kuuma mees pold kannatand
Maja hoopis lammutand

Tuld siis siil ja and nõu: Paekivi täis su õu
Mees kuulda võtt siili juttu
Ehitama hakand ruttu
Teind seina teind lae
Nii tal maja valmind paest.

Kalevipoeg seal aastaid eland
Pikka aega rõõmust säränd
Maja ehitatud kivist
Meie oma rahvuskivist

Pärt Rohtmets
Tamsalu Gümnaasium
10. klass
Juhendaja Mare Viks

Paekivi- Eesti rahvuskivi.

Eestil on üks rahvuskivi,
see on armas paekivi.
Tema nimi on veel paas,
kuulen seda nime taas.

Seda leidub Eestis palju,
paekivist on tekkinud ka kalju.
Paekivist on ehitatud maju,
mulla sisse need ei vaju.

Leidub seda meie linnas,
paekivi on praegu hinnas.
Olen ma ise seda näinud,
lubjatehases olen käinud.

4.mail Rakvere linnas
Viru maakonna pinnal,
sai sellest Eesti rahvuskivi.
Tal on ju nii armas nimi.

Kristina Pešehodko
Tamsalu Gümnaasium
6.b klass
Juh. Õp. Elle Nurmsalu

Kuidas eestlased paekivist linnu ehitama hakkasid.

Kunagi ammu, kui veel kivimeid ei tuntud, elas Eestis kuningas. Eesti oli siis kuningriik, mille alasid tundmatud sõdurid pidevalt ründasid. Maarjamaa nõrkuseks oli see, et kõik hooned olid ehitatud puidust ning vaenlasel oli hea võimalus need maha põletada. Puu põleb ju väga hästi.

Kord juhtus, et vaenlane tungis uuesti maale ning üritas panna põlema kõik, mis käeni ulatus. Sel korral eestlastel vedas: vaenlased tõrjuti minema. Kes ründajatest elama jäi või haavata sai, võeti vangi.

Kuningas hakkas kinnipeetuid üle kuulama. Üsna pea selgus, et vangide hulgas on kivimiteadlane. Teda küsitleti eriti suure tähelepanuga. Kivimiteadlast ähvardades saadi teada põhjus, miks tundmatud rahvad Eestisse tungida tahavad. Selgus, et Eestis leidub palju paekivi, millest on võimalik kindlusi ehitada.

Kui kuningas seda juttu kuulis, saatis ta oma abilised paekallast otsima. Esimesel päeval ei leitud midagi, kuid teisel päeval olid otsingud edukad.

Kiiresti ehitati tugevamaks müürid, siis majad, kaitsetornid ja veskid.

Paar kuud hiljem püüdsid vaenlased uuesti rünnata, kuid nägid, et kõik, mis enne oli puidust, oli nüüd asendunud paekiviga. Oli tekkinud põletamatu kivilinn.

Kiviteadlane võis jääda Eestisse rahulikult elama. Vaenlased ei tüüdanud teda. Nad jätsid ka Paekuningriigi rahule.

Taavi Luik
Tamsalu Gümnaasium
6.b klass
Juh. õp. Elle Nurmsalu

Lubjakivi rännak

Kaua aega tagasi elas üks väike Lubjakivi. Tal ei olnud perekonda ega sõpru, sest ta oli teistest põllukividest erinev. Lubjakivi lootis ikka kohata endasugust sõpra, kellega oleks tore mängida ja kes temaga sarnaneks.

Ühel päeval otsustas Lubjakivi minna mööda Eestimaad rändama, lootes leida endale sõpra. Ta võttis kaasa natuke söögipoolist ja asuski teele. Väike kivi oli kõndinud juba kaua aega, kuni jõudis kuhugi imelikku kohta. Ta ei olnud seal varem käinud ning kõik tundus talle võõras. Lubjakivi läks uurima, et äkki leiab kedagi, kellelt küsida, kuhu ta on sattunud. Kivike kõndis mööda seda suurt platsi, kuid ei leidnud kedagi. Ta oli pikast teekonnast väsinud ning otsustas minna eemal oleva ekskavaatori juurde puhkama. Kui ta lõpuks kohale jõudis, istus ta maha ja puhkes nutma. Ta nuttis südantlõhestavalt, kuni teda peatas mingi võõras hääl. “Kas

midagi on juhtunud?” küsis eemal lebav kivi. Lubjakivi jutustas loo, kust ta on tulnud ja kuhu läheb. Selle peale vastas võõras kivi: “Oi, siit sa küll lubjakive ei leia. Praegu oled sa põlevkivikarjääris ja mina olen Põlevkivi. Meid tuuakse maapõuest välja ja nüüd ma ootan, millal teised kivid ka tuuakse.” Lubjakivi küsis põlevkivilt, kas on veel olemas lubjakive ning kuidas nende juurde saab. Pärast pikemat mõtlemist lausus Põlevkivi: ”Ma kuulsin, et seal Tamsalus pidi neid lubjakive päris palju olema. Ma soovitan sul sinna minna.” Põlevkivi seletas veel Lubjakivile, kuidas Tamsallu pääseda, ning kivike asuski teele.

Lubjakivi kõndis läbi süngete ja pimedate metsade, üle laiade põldude ja üle poriste teede. Ta oli kõndinud juba neli päeva ning ta oli nõrkemiseni väsinud. Ta oli juba lootust kaotamas, kuni nägi silti, kuhu oli kirjutatud Tamsalu. Seda nähes kadus talt väsimus ning ta oli valmis edasi minema. Ta hakkas mööda tundmatut teed edasi kõndima. Natukese aja pärast kuulis ta tuttavat müra. Mõne hetke pärast nägi ta traktoreid ning palju-palju teisi lubjakive. Väikese Lubjakivi rõõm oli piiritu. Ta jooksis teiste kivide juurde ning ta võeti ruttu omaks. Väike Lubjakivi oli väga rõõmus ning ta elab koos teiste lubjakividega õnnelikult Tamsalus.

Kerli Liiva

Tamaslu Gümnaasium

9.a klass

Juhendaja Mare Viks